

## Retningslinjer for forvaltning av tilskudd til vitensentre

Retningslinjer for forvaltning av tilskudd til regionale vitensentre under statsbudsjettets kap. 226 post 71. Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 25. mars 2011, senest revidert av Kunnskapsdepartementet 10. januar 2025 i henhold til § 8 i Reglement for økonomistyring i staten og kapittel 6 i Bestemmelser om statlig økonomistyring. Ansvar for å forvalte tilskuddsordningen er delegert til Norges forskningsråd.

### DEL I - TILSKUDDSORDNINGENS INNRETNING

Tilskuddet skal benyttes til drift av de regionale vitensentrene i tråd med årlig tildelingsbrev og Prop. 1 S for Kunnskapsdepartementet.

#### **1. MÅL OG MÅLGRUPPE FOR TILSKUDDSORDNINGEN**

##### **1.1. Målformulering**

Målet med tilskuddsordningen er å øke interessen for teknologi og realfag.

##### **1.2. Tilskuddsmottakere**

Tilskuddsmottakere er regionale vitensentre som inngår i ordningen.

##### **1.3. Målgruppe**

Målgruppen er elever, studenter, lærere og allmennheten. Målgruppen for talentsenterordningen er elever med stort læringspotensial, hele klasser uavhengig av hvilket mestringsnivå elevene har i realfag og lærere som underviser i realfag i grunnskolen og videregående skole.

#### **2. KRITERIER FOR MÅLOPPNÅELSE**

Vitensentrene skal gi opplæring som inspirerer til læring i teknologi og realfag. Vitensentrene skal støtte skolene og tilby verktøy som lærerne kan bruke i realfagsundervisningen. Vitensentrene skal bidra til å følge opp nasjonale strategier innenfor realfag.

Vitensentre med talentsentertilbud skal bidra til at elever med stort læringspotensial i realfag, og hele klasser uavhengig av elevenes mestringsnivå, får undervisning som inspirerer til læring i realfagene. Talentsentrene skal bidra til at skoler og lærere får økt kunnskap om elever med stort læringspotensial.

#### **3. TILDELINGSKRITERIER**

Norges forskningsråd har på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet ansvaret for fordeling og utbetaling av tilskudd til driftsstøtte til de regionale vitensentrene.

Forskningsrådet fastsetter retningslinjer for fordeling av driftsmidler til de regionale vitensentrene, herunder definerte kriterier for å være et regionalt vitensenter og kriterier for å ha et talentsentertilbud.

Størrelsen på den samlede tildelingen til de regionale vitensentrene fastsettes årlig i statsbudsjettet.

Forskningsrådet skal lage kriterier for å være et regionalt vitensenter basert på følgende:

1. Virksomheten skal gi et bredt opplærings- og opplevelsestilbud av god kvalitet til elever, studenter, lærere samt allmennheten i sin region.
2. Virksomheten skal vise bredden innenfor matematikk, naturvitenskap og teknologi satt i tidsaktuelle, historiske og/eller kulturelle sammenhenger.
3. Tilbudet som er skolerettet skal knyttes til gjeldende læreplaner i realfag og medvirke til å øke interessen for og kunnskap om realfag hos skoleelever, studenter og lærere.
4. Virksomheten skal være selvstendig og avgrenset organisatorisk, økonomisk og fysisk.
5. Virksomheten skal kunne dokumentere en sunn driftsøkonomi, herunder økonomisk støtte både fra regionale offentlige myndigheter (fylkeskommune/kommuner) og lokalt/regionalt næringsliv.
6. Virksomheten skal ha god lokal/regional forankring.
7. Virksomheten skal samarbeide med relevante fagmiljøer ved universiteter eller høyskoler i regionen. Virksomheten skal bidra til det nasjonale samarbeidet mellom vitensentre gjennom Vitensenterforeningen.

Forskningsrådet skal i tillegg utforme kriterier for å ha et talentsentertilbud basert på følgende:

1. Talentsenter i realfag skal være organisatorisk knyttet til et regionalt vitensenter som inngår i ordningen.
2. Talentsentervirksomheten skal tilby lærerkurs.
3. Virksomheten skal spre kunnskap om elever med stort læringspotensial i realfag til skoler og lærere i sin region.
4. Virksomheten skal støtte lærere i deres arbeid i å utvikle undervisningsopplegg til elever med stort læringspotensial og til hele klasser uavhengig av mestringsnivået elevene har i realfag.
5. Virksomheten skal tilby en faglig og sosial møteplass for unge med stort læringspotensial i matematikk, naturfag og teknologi.

Tilskuddsordningen er ikke rettighetsbasert. Vitensentre som ikke er med i ordningen, kan søke Forskningsrådet og dokumentere at de oppfyller kriteriene. Forskningsrådet vurderer dette og gir en tilrådning til departementet. Tilsvarende gjelder også i tilfeller der Vitensentre søker om å opprette et talentsenter.

#### **4. OPPFØLGING OG KONTROLL**

Norges forskningsråd har ansvar for å påse og kontrollere at de vitensentrene som mottar statlig tilskudd, oppfyller de grunnleggende kravene for tilskudd fastsatt i pkt. 3 i retningslinjene.

Forskningsrådet skal stille de krav til tilskuddsmottaker som er nødvendige for å sikre at midlene blir brukt i samsvar med formålet, regler og retningslinjer for tilskuddsordningen, herunder at reglene for tilskuddsforvaltning i reglement for økonomistyring, bestemmelser om økonomistyring i staten og statsstøtteregelverket overholdes.

## **DEL II - FORVALTNING OG SAKSBEHANDLING AV ORDNINGEN**

### **5. ANSVAR FOR Å FORVALTE TILSKUDDSORDNINGEN**

Ansvaret for å forvalte tilskuddsordningen er delegert til Norges forskningsråd.

**Norges forskningsråd skal:**

- fordele det statlige tilskuddet til de regionale vitensentrene etter kriteriene under pkt. 3
- vurdere og gi råd til Kunnskapsdepartementet om vitensentre bør tas inn i eller ut av ordningen, basert på kriteriene under pkt. 3
- sende tilskuddsbrev
- utbetale tilskudd
- samle inn og kvalitetssikre årlige nøkkel- og regnskapstall for de regionale vitensentrene som grunnlag for tilskuddsordningen og øvrig resultatvurdering
- inkludere rapportering om måloppnåelse og ressursbruk i årsrapporten til Kunnskapsdepartementet
- vurdere behovet for å evaluere tilskuddsordningen og spille inn eventuelle behov for dette til Kunnskapsdepartementet

### **6. KRAV TIL INNHOLD I TILSKUDSBREV**

Tilskuddsbrevet skal adresseres til det foretaksnavnet som vitensenteret eller den virksomheten vitensenteret er en del av er registrert med i Foretaksregisteret. Der vitensenteret er en del av et rettssubjekt som også driver annen virksomhet, skal det framgå av tilskuddsbrevet at tilskuddet er gitt til vitensenteret.

Tilskuddsbrevet til de regionale vitensentrene med eventuelle vedlegg skal beskrive:

- formål og hva slags tiltak tilskuddet forutsettes benyttet til
- tilskuddsbeløp
- utbetalingsordning
- vilkår for bruken av midlene
- krav til rapportering og regnskap
- kontrolltiltak som kan bli iverksatt, med henvisning til bevilgningsreglementet § 10 andre ledd
- mulige reaksjonsformer dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med forutsetningene for tilskuddet

### **7. KUNNGJØRING AV ORDNINGEN**

Norges Forskningsråd skal kunngjøre retningslinjer og informere om ordningen på egnet måte.

## **8. KRAV TIL REGNSKAP OG REVISJON**

Forskningsrådet skal sette krav til regnskap som er nødvendig for å oppfylle punkt om nøkkel- og regnskapstall, jf. pkt. 5. For vitensentre som ikke er egne rettssubjekter skal det være en egen resultatoppstilling for aktiviteten til det aktuelle vitensenteret. Regnskapet skal være revidert av statsautorisert revisor.